

Mezőkiáltó

Igen Tisztelt Olvasó!

Mezőkiáltó

Tartalom:

- Polgármesteri
köszöntő

- Beszámoló a vé-
dőndői szűrésről

- Ünnepi népszo-
kások

- Adventi készülő-
dés

- Tájékoztató a
2012. évi díjválto-
zásokról és a
körjegyzőség meg-
alakulásáról

- Ünnepi köszöntő

A vidéki települések túlnyomó többségét belátható időn belül komoly változások fogják érinteni. Ezen változások Mezőszentgyörgy község életét, önkormányzatiságát is át fogják alakítani. Ez az átalakítási szándék nem új keletű. Emlékezetem szerint 2005 táján igen komoly belpolitikai erők mozdultak meg a változtatás mellett, és ellene egyaránt. Szerencsére (szerencsénkre) az utóbbi időlegesen kivédte azt, ez ideig. Alig telt el 5-6 esztendő, újra itt van, „újra eljött az ideje” a vidéki Önkormányzatok számszerű csökkentésének.

Az első szándék: 3000 fő összlakosság alatt nincs önálló település. A mai verzió szerint 2000 fős település lehet önálló önkormányzat. Az ennél kisebbek kényszerpályára kerülnek. Elvesztik önállóságukat, a saját hivatalukat, és ki tudja még a törvényalkotó szándékát?

Mindenesetre a magyarázat, az Ország gazdálkodásának olcsóbbá tétele. – Ez a törekvés valóban dicséretes és szükséges feladata a mindenkori kormányzatnak ebben a gazdasági válsággal terhelt világunkban. Igaz, fontos dolga a kormánynak a következő év költségvetésének megalkotása, az ésszerű és racionális gazdálkodás szem előtt tartása tükrében. Az viszont vitatható, hogy megoldást jelentene egyáltalán a vidéki települések struktúra változtatása. A jól működő, rendszert alkotó, életképes települések lakossági létszámhoz kötött, mindenáron való átszervezése.

Mint említettem, az első szándék 3000 fő összlakosságáig kívánt összevonni. Megjegyzem, az Enyingi Kistérségben csak kettő ilyen van a kilenc településből. Ismerve a térséget, ez a verzió abszurd életszerűtlen, ki is került az elképzelések köréből. A jelenlegi szándék a 2000 alattiak megszüntetése. Ez esetben térségünk jobban áll, hiszen ilyen településből van négy, itt már van mit kezdeni! Tudom jól, hogy ezzel a sajnálatos ténymegállapítással nem mondtam Önöknek semmi újat, hiszen a sajtó, a média naprakész hírekkel szolgál, ha egy kicsit is figyelünk. Hogy figyelünk, ez nem kérdéses. „KÜZDÜNK” minden erőnkkel, igénybe véve minden rendelkezésre álló lehetőséget. Hiszen ha alulmaradunk, oda az elmúlt húsz év összes hozadéka: az önálló, szuverén Mezőszentgyörgy.

Pedig az elmúlt 20 év sok mindent hozott számunkra, köszönhetően a rendszerváltozásnak és a jól sáfárkodó községi vezetésnek.

Emlékeztetőül, kérem olvassák el a Mezőkiáltó 2005 decemberi számának, általunk idézett kis részletét:

„Mostanság igen gyakran megfogalmazódik bizonyos politikai körökben a vidéki Önkormányzatok számszerűsége, – tudni illik - hogy sok van belőlük! Csökkenteni kellene számukat! Rögtön olcsóbb lenne az államháztartás! Igen ám, de hol a határ? 500, 1000, 1500 fő településlétszám küszöbértékénél? Ki fogja ezt felelősséggel kimondani? Ki fog odaállni egy település lakossága elé és közli velük, hogy eddig volt önállóság, az elkövetkezendő időben már nem lesz! Azon egyszerű oknál fogva, hogy az Önök önállósága már nem gazdaságos! Nem! Ilyen kompetenciával rendelkező politikus nem valószínű, hogy egyáltalán lesz, hiszen tudja mindenki, hogy egy ilyen döntés véghezvitelével óvatosan kell közelíteni. Ehhez időre van szükség, hogy aztán lépésről lépésre közelebb jussunk a látszólag simulékony megoldáshoz. Ez az idő maximum három év. Addigra beérik az a gyümölcs, melynek magvait ez év elején, derekán vetettek el. A hozzáértők úgy vélik, ez idő alatt – önkéntes alapon - külső ráhatás nélkül ki fog alakulni egy olyan együttműködési rendszer, amely aztán már – ha nem is olcsóbban – de úgy működik, ahogy azt számunkra megálmodták. Az igazság az, hogy az esetek egy jó részében ez lesz a megoldás, a település lélekszámától függetlenül. Am legyen! Viszont azok a települések, melyek – úgy létszámukban, mint akaratukban – alkalmasak az önálló működésre, kapják meg ezt a hosszú távú lehetőséget! Mert higgye el az Igen Tisztelt Olvasó, hogy a legjobb, leghatékonyabb ösztönző erő a településen élő emberek becsúványa és tenni akarása! Látványos példaként említhetnénk a sok közül a helyi pedagógus társadalom összetételét. Hál’ Istennek túlsúlyban vannak a helyi diplomások! Most Ők ott oktatják gyermekeinket, unokáinkat, ahonnan elindultak az életbe. Oda vezénylik tornaórára a jobbsorsra érdemes jövőnemzedéket, ahova ők is jártak 15-20 évvel ezelőtt. Vagy Uram bocsáss, e sorok írója 50 éve. A vezényszó így hangzott el akkor is: Sorakozó! Ki az udvarra! Szó, ami szó, az egészséges testmozgás itt nálunk falun, a tiszta levegőn igazán áldásos. De mondjuk meg őszintén, a huszonegyedik században – Istentől elrugaszkodott, farizeus gondolat – a tornaterem igénye? Vagy talán ésszerűnek tartható az a gondolat, hogy a 6-14 éves gyerek előbb utazzon 10-15 km-t, annak érdekében, hogy 45 percet tornázhasson?

Ezen témában nem kellene elfelejtenünk az itt lakó, mozogni, sportolni vágyó felnőttek jogos igényéről sem. Tessék elképzelni! Milyen nagyszerű lenne a hosszú téli esteken két-három ping-pong asztalt felállítani! Hál’ Istennek asztalunk az van, tornatermünk még nincs, de legyünk optimisták és bízzunk a Jó Sorsban! Vagy talán a Kormányzati Bölcsességben? Vagy maradjunk a Realitás Talaján és továbbra is pályázzunk a céljaink elérése érdekében!?

Mezőkiáltó

Impresszum:

Felelős szerkesztő:
dr. Tóth Andrea

Szerkesztő:
Benkő Klára

Közreműködött :
Berta József,
Kőszegi Éva
Molnár Jánosné
Nyikos Zoltánné
Szücs-Nagy Kinga
Szücs Sándor

Igen, a november 29-én megtárgyalt és elfogadott 2006. évi költségvetési koncepció végszáva is az, hogy a jövő évi költségvetési elképzelések megvalósítása érdekében szükséges és fontos a pályázati lehetőségek kihasználása! Most már csak az a kérdés, mikor nyílnak meg azok az ablakok, melyen át benyújthatóak lennének az általunk elképzelt, jól átgondolt, reális pályázatok, aminők elérése érdekében mi is joggal várhatunk egy kis állami támogatást? Testületünk többek között bízik abban az ígervényben is, mely arról szól, hogy a 2005. évi TEKI-pályázatok odaítélése során, hogy akik az idén nem jutottak lehetőséghez, azok a 2006-os évben prioritást élveznek.

A november 29-i ülés másik fő napirendi pontja a 2005. évi háromnegyed éves költségvetés végrehajtásáról adott tájékoztatást. Az idén eddig elért eredmények és a gazdálkodás háromnegyed éves tükrésként a helyi önkormányzat költségvetésének teljesítéséről volt szó.

Önkormányzatunk a 2005. háromnegyed évében:

115 millió 437 ezer Ft kiadást és

175 millió 505 ezer Ft bevételt teljesített.

A kiadások vonatkozásában ez 70,9 %-os teljesítést mutat, ami összességében kedvező. A bevételek vonatkozásában a teljesítés alakulása 80,1%-os. Ez összességében pozitívként értékelhető. A gazdálkodás, a bevételek és kiadások tekintetében időarányosan történt. A költségvetés felújítási és felhalmozási kiadásokat is tartalmaz. Ezen a területen is látható, tényleges teljesítés történt. Sokat lendített a falu környezetének javítása terén a közhasznú munkások majd egy éves igénybevételének lehetősége. Reméljük, jövőre is hasonló nagyságrend áll majd rendelkezésünkre!

A kiadások és bevételek számszerű elemzésével nem untatom az Igen Tisztelt Olvasót! Aki kíváncsi ezen adatokra, az a Könyvtárban felleli a testületi jegyzőkönyv mellékleteként. A felsorakoztatott tények ismeretében világosan látható, a korrekt átgondolt működés keresztmetszete. Nem tartalmaz egyetlen sokkoló, hazardírozó elemet sem. Szerintünk az ilyen és az ehhez hasonló kiegyensúlyozott működés a biztosíték az államháztartás számára, hogy itt vidéken - 100 km-re a fővárostól - is élnek felelősséggel gondolkodó, jövőben bizakodó magyar állampolgárok. Úgy gondoljuk, hogy a Mezőszentgyörgyieknek is meg vannak azok az elvitathatatlan jogaik, melyekért nem kell harcolniuk elvtelen, szemforgató módon.

Azzal valamennyien tisztában vagyunk, hogy a sült galamb és a manna nem hullik számunkra! Ez idáig sem ezt vártuk, tettük a dolgunkat, és tesszük ezután is Tisztességgel, Becsülettel. Azt is tudjuk, hogy önállóságunk megtartásához kemény, következetes munkára van szükség. Állunk elébe!

Viszont van egy tiszteletteljes kérésünk: az itt élő emberek sorsa ne legyen politikai csatározások színtere! A megfogalmazott elvárások legyenek korrektil átgondoltak és maradéktalanul tartalmazzák a „demokrácia” ismérveit!

Szerény meggyőződés, hogy ennek az Országnak és a benne élő embereknek, ma tényeken alapuló, őszinte, békés építőmunkára van szüksége! Ennek biztosítéka pedig csak egy lehet: a nyugodt, higgadt, őszinte, korrekt politizálás, melyet a mindenkori kormányznak szem előtt kell tartania.

Településünk Önkormányzatának mindenkori működése csak a törvények szigorú betartásával és a költségvetés kereteinek maradéktalan felhasználásával történhet!

Ehhez hozzáadandó – egy korrekt, őszintén gondolkodó, tetterre kész Testület. Kiknek jól felfogott érdeke és ebből eredően célja is, hogy az itt élő embereknek ne csak a lakásuk, hanem az otthonuk is legyen Mezőszentgyörgy!”

Részlet a Mezőkiáltó 2005. decemberi számából

A cikket írta: Berta József

E kordokumentum elolvasása után az olvasónak „deja vu”, volt már ilyen, látott dolog érzése támad. Mi Mezőszentgyörgyiek tudjuk jól, hogy az elmúlt időszak hozott számunkra sok pozitív változást. 2005 és 2011 között jó néhány tervünk valóra vált. A jól érzékelhető változások azon túlmenően, hogy látványosak szemünknek, hasznosak a mindennapi életünkben, például szolgálhatnak a jelen helyzetben azon törekvések képviselői felé, kiknek eltökélt szándéka a változtatások minden áron való véghezvitele, ha annak valós hozadéka szinte ki sem mutatható!

Véleményem szerint a válsághelyzet kezelése, az értékelőállító tevékenységben rejlik, ennek teljes körű kiterjesztése az üdvözítő megoldás, úgy a gazdasági, mint morális bajok elűzésére. Az irracionális, minden áron való takarékoskodás kiszámíthatatlan és ebből adódóan rendkívül veszélyes is lehet.

Köszönöm, hogy elolvasták!

Berta József

Tájékoztató

Mezőkiáltó

1. 2012. évi közszolgáltatások díjáról

Mezőszentgyörgy Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2011. december 14-i testületi ülésén döntött a 2012. évi közszolgáltatások díjáról.

A testületi döntés alapján:

2012. évben az ivóvíz szolgáltatás díja az alábbiak szerint

alakul: a rendelkezésre állási díj 450 Ft/hó
a mennyiséggel arányosan változó díj 289/m³

2012. évben a szennyvíz szolgáltatás díj az alábbiak szerint

alakul: a rendelkezésre állási díj 450 Ft/hó
a mennyiséggel arányosan változó díj 646 Ft/m³

Mezőszentgyörgy 2012-ben is az állami támogatásban részesíthető települések közé fog tartozni, így az állami díjküszöböt fogják fizetni a lakosok.

2012. évben a hulladékszállítás díja az alábbiak szerint

alakul: 120 literes edényzetnél 266 Ft/ürités
240 literes edényzetnél 552 Ft/ürités

A díjak nem tartalmazzák az ÁFA-t. 2012. január 1-től a hulladékszállítás díját a szolgáltatónak, a Vertikál Zrt-nek kell megfizetni.

A képviselő-testület döntött a kommunális adó módosításáról. A döntés alapján 2012. január 1-től az adó mértéke lakás céljára szolgáló épületnél 8.000.- Ft, garázs, műhely és beépítetlen telek esetében 4.000.-Ft. Üzlet esetében az adó mértéke nem változik.

2. Körjegyzőség megalakulásáról

Mezőszentgyörgy Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzatokat érintő változásokra figyelemmel kezdeményezte Mezőkomárom és Szabadhidvég község képviselő-testületével körjegyzőség létrehozását. A három testület egyhangúlag döntött Mezőszentgyörgy-Mezőkomárom-Szabadhidvég Község Körjegyzőségének 2012. január 1. nappal történő létrehozásáról.

A körjegyzőség vezetője Dr. Tóth Andrea. A körjegyzőség székhely települése: Mezőszentgyörgy. A körjegyzőség létrehozása az intézményeket nem érinti. A körjegyzőség illetékessége kiterjed Mezőszentgyörgy, Mezőkomárom és Szabadhidvég közigazgatási területére.

A hivatal ügyfélfogadási rendje az alábbiak szerint alakul:

Hétfő: 8.00 – 12.00 óra

Kedd: 8.00 – 12.00 óra

Szerda: 8.00 – 12.00 óra, 13.00 – 16.00 óra,

Csütörtök: Nincs.

Péntek: 8.00 – 12.00 óra

A körjegyző ügyfélfogadása:

Hétfő 8.00 – 12.00 óra

Nyikos Zoltánné

Mezőkút

Ünnepi köszöntő

December 21-ével beköszönt a hivatalos tél. Advent negyedik hetét éljük. Hamarosan itt van huszonegyedik esteje, a „Szent Este”. A Keresztény vallás minden gyakorlója nagyon várja a szentestét, de leginkább a gyerekek. Egyre türelmetlenebbül számolják hányat is kell még aludni, míg jön a Jézuska? Az ünnepre való készülődés és a várakozás, a felnőtt emberben is némi csöndet teremt, amit az ajándékozás öröme tesz emlékezetessé.

A Karácsony öröme: - Jézus születése.

Ilyenkor csordultig vagyunk szeretettel, és megújulásra, boldogságra, fényességre vágyunk. Várjuk, hogy a fények betöltésük világunkat és felmelegítsék lelkünket. Azt kívánjuk, hogy ez az érzés sokáig így maradjon, a nyugalom, a békesség, a

szeretet kísérje életünket. Boldogság látni gyermekeink, unokáink önfeledt viháncolását. Ez az érzés csodálatos és felemelő számunkra, azt kívánjuk, hogy véget sose érjen! A mi körünkben (katolikus család vagyunk) a Szenteste szűk családi körben, feldíszített fenyőfa körül zajlik, majd azt követi az éjjeli misén való részvétel. Hol a gyermekek tágra nyílt szemekkel csodálkoznak az ünnepi díszbe öltözött templom belső hangulatára. A Betlehemre, a jászolban fekvő kis Jézusra, a három királyokra. Egy püsszenés nélkül hallgatják az ünnep méltatását, az igehirdetést. A felnőttek pedig áhítattal lelkükben, testükben megnyugodva énekelik:

- Békesség, békesség, békesség földön az embernek.....!!

Kedves Mezőszentgyörgyiek!

Kedves Barátaim!

Valamennyi Embertársam!

Magam és Mezőszentgyörgy Község Képviselő-testület nevében

Békés Boldog Karácsonyt

és

Reményekben gazdag Sikeres Új esztendőt kívánok

**Berta József
polgármester**

Mezőkút

A decemberi Miklóska, és a januári Piroška

Régen az emberek szorosabb kapcsolatban éltek a természettel. A csillagokból sok mindent kiolvastak a hajósok, a bölcsek, akik értettek hozzá. Fontos volt ez a fajta tudás, hiszen fontos volt tudni, hogy mikor kezdjen az ember vetni, aratni, állatokat nevelni. A természet megfigyelésével törvényszerű dolgokra jöttek rá. A Kárpát-medencében a letelepült életforma, a magunkkal hozott ősmagyar vallás, és a kereszténység átvétele is meghatározta ezeket a népi hagyományokat. Szeretném bemutatni ezeket a megfigyeléseket, népi ünnepeket, és hogy itt Szentgyörgyön volt-e hasonló szokás. Nagy segítségemre volt nagymamám, Rózsai néni, aki születése óta itt él a faluban. Nagyon szeretnék másokat is meghallgatni, hogy ők hogyan emlékeznek vissza a régi időkre. Ha meglátanak, nyugodtan meséljék el nekem is. Szeretettel várom.

Az év legutolsó hónapjával kezdeném. December hónap másik neve Álom hava, közismertebben Szentkarácsony havának

hívják.

December első napjával, Elza napjával megkezdődik a hó végi ünnepekre való előkészület. Többek között befogják a karácsonyi pulykát is hizni. Mindenütt azt tartják, ha e napon fúj a szél, akkor 40 napig szeles lesz az idő.

December 3-a Ferenc, Disznóölő Szent Ferenc, Disznóölő Ferenc napja. Azt tartották a Dunántúlon, hogy e nap kiváló alkalom a disznók levágására, feldolgozására. Már elég hideg van, és van ideje, lehetősége a húsnak, hogy kifagyjon. Mácsár Erika elmesélte, hogy náluk is ekkor volt régen a disznóölés a nagypapájánál, Sándor Ferenc családjánál.

December 6-a Szent Miklós napja. Több helyről is származik a mai Mikulásunk. Szent Miklós püspök a IV. században élt a kisázsiai Myra városában. A pékek, gabonakereskedők, diákok, eladólányok, révészek, vízimolnárok, polgárvárosok pártfogója.

Alakja közismert, jóságos tekintetű, ezüst szakállas idős emberként ábrázolják, aki püspöki süveget és piros talárt visel, kezében pedig püspöki pásztorbotot tart. Általában a jó gyermekek ajándékosztó barátjának tekintik. Ám a Mikulás alakja nem mindig volt ilyen kedves. A hagyományos ünneplés a városokban és a falvakban az álarcos, jelmezes játék (alakoskodás) volt ezen a napon, amely nyugatról érkezett Magyarországra. Nem ismert, hogy a népszokás mikor került pontosan Magyarországra, a 18. század végén megjelent tiltás árulkodik először jelenlétéről. A tiltás oka a gyermekek ijesztgetése volt, mivel nem a ma ismert, jókedvű, pirosposzsgás Mikulás járt házról házra, hanem egy félelmetes, koromfekete arcú, láncot csörgető rém, aki egyszerre jutalmazott és büntetett. Többféle eredetmagyarázat alakult ki, a legelterjedtebb álláspont szerint a rémisztő alak Odin germán főisten továbbélése, akinek kettőssége, a jó és a rossz mutatkozik meg a december 6-i szokásban: jóságos alakja ajándékot oszt, míg büntető alakja ijesztgetett. A falvakban egészen a 20. század utolsó harmadáig élt a láncsörgető alakoskodás, akit végül kiszorított a jóságos Mikulás. A büntető szerepet átvették a krampuszok, akik a rossz gyerekeket virgáccsal megvesszőzik.

Az ajándékosztogató, mosolygós, piros ruhás Mikulás a városokban jelent meg először a 19. század végén, valószínűleg függetlenül a Miklós-napi szokástól.

A kipucolt cipőkbe és csizmákba ajándékot rakó, éjjel közlekedő Mikulást egyre inkább összekötötték Szent Miklós személyével: amíg a 19. század végén megjelent szótárak a szent püspöki munkáját emelték ki, addig 20. század első felében már jótékonysága került a középpontba, a mai lexikonok pedig szinte csak az utóbbiról emlékeznek meg. A Mikulás szó a Miklós név szlovák megfelelője, csak a 19. században került be a köznyelvbe. Hazánk egyes területein szokás volt a mikulásjárás, amely eredetileg középkori diákszokás volt. A falvakban a 20. század első évtizedeiben városi hatásra terjedt el az ajándékozás szokása. A mama úgy emlékezett vissza, hogy nekik kellett kipucolni és kibokszolni a csizmájukat, és úgy tették ki az ablakba. Másnap reggelre pedig a Mikulás teletette csokival, szaloncukorral. Az időjárással kapcsolatos hiedelmek szerint ilyenkor már havazik, mire azt mondják: Miklós megrázta a szakállát, melyből a karácsonyi időjárásra következtek.

December 13-a Luca napja. Luca napján alakoskodni is szoktak. A Luca-alakoskodó fehér leplet hord, arca elé vagy fejére szitát tesz. Szentgyörgyön is szokás volt ilyenkor, hogy a fiúk este csoportba tömörültek, egy botra láncot kötöttek, és azt csörgették. Közbe mondták, hogy "Luca, Luca kitty-kotty, tojnak a kakasok a góréba. Ha nem adnak szalonnát, levágom a gerendát, kitty-kotty. Azt kívánom, hogy a házi asszonyok nagyon sokat tojjanak a tyúkjai!"

Ez a szokás elég sokáig megmaradt, még az 1990-es években is jártak Lucázni az osztálytársaim, és mesélték másnap, hogy kinek vették le a kapuját, aki nem adott pénzt, vagy enni, vagy inni.

Az ország nyugati részében Luca-nap hajnalán "kotyolni" járnak a fiúk. Szalmát vagy fadarabot visznek magukkal (legjobb, ha ezeket valahol elcsenik), s arra térdelve mondják el köszöntőjüket. Utána kukoricával vagy vízzel öntik le őket a háziak, ők pedig a szalmával, fával "megvarázsolják" a tyúkokat, hogy egész évben jól tojjanak.

„Luca-Luca, kitty-kotty, kitty-kotty

Tojjanak a tiktyok, lúdogyok, jó tojók legyenek.

Annyi pénzök legyen, mint a pelva kutvolban a pelva.

Akkora szalonnájok legyen, mint a mestergerendája.

Akkora kolbászok legyen, mint a falu hossza.”

A köszöntőt mondó gyerekek ezután ajándékokat kapnak.

Luca-napkor a fonóban együtt mulatott a falu egész ifjúsága. Ettek, ittak, muzsikáltak, társasjátékokat játszottak. Sötétedéskor beállították a lucák: fehér lepedőben, belisztezett arccal jöttek a legények a lányokat ijesztgetni.

December 21-e Tamás napja, a hitetlen Tamás néven emlegetett apostol napja. A hagyomány szerint pünkösöd után megjelent neki külön Jézus. Innen ered a szólás: "Szent Tamás szolgálja vagyok, azaz hiszem, ha látom." Az esztendő legrövidebb napja a téli napforduló csillagászati időpontja. A Muravidéken valamikor régen azt hitték, hogy aki ezen a napon egyszer disznót öl, annak azután minden évben le kell vágnia valamit, mert különben Tamás öl, elpusztul valamelyik állat.

December 24-e Szenteste, Ádám-Éva napja.

Karácsony a téli napforduló ősi ünnepe. A kereszténységben Jézus Krisztus földi születésének emléknapja: az öröm és a békesség, a család és a gyermekség, az otthon és a szülőföld, az életet adó fény megszületésének ünnepe. A világosság győzelme a sötétség fölött. A középkorban a karácsonnyal kezdődött az új esztendő.

Karácsony ünnepét betlehemezés, szentcsalád-járás, "bó-kovács" játék vezette be az advent fontos tartozékaként. Berta József polgármester úr mesélte, hogy szenteste napján jártak betlehemezni, körülbelül alsó tagozatos

iskolások lehettek. Akkor még nem volt aszfaltos út, így a sáros utakon vitték a betlehemet, és köszöntötték a karácsonyt a családoknak. A köszöntés után aki csak tehetett, elmegy az éjfél misére, Szentgyörgyön este volt istentisztelet. Onnan hazatérve áldott ünnepeket kívántak egymásnak, jelezve, hogy megkezdődött az ünnep, amely együtt jár a pihenéssel.

December 25-e Karácsony első napja. A hagyományos magyar paraszti életben a család ünnepe volt. Ez a nap munkatilalommal járt. Csak a legszükségesebb munkákat végezték el. Tilos volt ezen a napon a kölcsönkérés és kölcsönadás, mert kivitték volna a szerencsét. Kora reggel regösök járták végig az utcákat. Külön köszöntő gyerekek is mentek karácsonyt köszönteni. Szomszédok, rokonok, komákhoz mentek először, aztán jó barátokhoz, ismerősökhöz. A regösök csapata általában vízkeresztig járta a falut. Pogány alakoskodók voltak ők. Állatbőrbe öltöztek, láncos bottal, köcsögdudával, dobbal zajongtak, zenéltek, "moccantottak". Különösen a lányos házakat keresték föl, egyebek között farsangi esküvőre regélték egybe a fiatalokat.

December 26-a Karácsony másodnapja és István napja. István az egyház első vértanúja, államalapító királyunk Szent István névnapja. A regölés a legények és házasemberek termékenység és párokat összevarázsló házról házra járó köszöntő szokása, a téli napforduló ősi emléke. A legények december 26-a és január 6-a között esténként járták a falut, megálltak egy-egy ablak alatt, és megkérdezték, szabad-e regölni. Ha beengedték őket, a jövő évi terméssel kapcsolatos jókívánásaikat adták elő a gazdáknak, a szerelmeseket pedig "összeénekelték". A regösök hittek abban, hogy a jókívánások, amelyeket elregölnek, valósággá válnak. Ezért el is várták a regölésért járó jutalmat: sonkát, kolbászt, bort, pénzt.

Istentisztelet után "istvánoltak": zeneszóval, rigmusokkal köszöntötték föl az Istvánokat. A bánátiak szerint, ha szép idő van, jó termés lesz. Ha zúzmarások a fák, de később kisüt a nap, akkor sok makk terem a jövő esztendőben - tapasztalták régen a disznókat az erdőben makkoltatók a Muravidéken. Mezőszentgyörgyön az 1900-as évek elején még jártak a gyerekek karácsonykor köszönteni. Kőszegi Józsefné így emlékszik vissza a régi szép időkre: "Beszölkak, hogy szabad-e karácsonyt köszönteni? Hoztak egy betlehemet, és egy suba volt rajtuk, és kenderből szakállat csináltak maguknak.

Bementek a házba, és először elénekelték a Menyből az angyalat. Utána jött a köszöntés:

Ez esztendőt megáldjad kegyelmedből Úristen,

Bőséggel ékesítsed Te szent Jehova Isten!

Legyen tele pajta, padlás, ez az Isten gazdag áldása.

Gazda zsebibe mindig a pénz csörögjön,

a gazdasszony jó kenyeret süssön a szegény embereknek!

Istentől megáldott boldog karácsony!"

December 27-e János napja. Szent János evangélista ünnepe. E naphoz kapcsolódott a borszentelés szokása. A szent bornak is - minden más szentelménynek - mágikus erőt tulajdonítottak. Beteg embert és állatot gyógyítottak vele.

December 31-e Szilveszter napja. A szilveszteri és újévi szokások és hiedelmek célja az volt, hogy biztosítsa a következő esztendőre az állatállomány szaporaságát és a termés bőségét, valamint az emberek egészségét, szerencsáját. Szilveszter estéjén a falu apraja nagyja hálaadó istentiszteletre ment, éjfélkor pedig minden templomban harangszóval búcsúztatták az óesztendőt és köszöntötték az újat.

Forrás: <http://library.thinkquest.org>

Nagyon köszönöm mindenkinek, aki eddig adományozott a tájháznak berendezési tárgyakat. Már sok minden összegyűlt, de még vannak hiányosságok, pl. régi ruhák, falvédők, fényképek, régi imakönyv, énekeskönyv. Várom továbbra is Szöllősiné Ildi nénivel a felajánlásokat. Még egyszer köszönöm!

Következő számunkban folytatjuk!

Kőszegi Éva

„Mert egy gyermek adatik nekünk; fiú adatik nekünk, ..” Ézs. 9: 5

Mezőkálca

A karácsonyt megelőző négy advent ideje. Számptalan szokás is kapcsolódik ehhez az időszakhoz, annak egy – egy napjához. Talán lelegevenebben élő szokás ma is, hogy ennek a négy hétnek minden vasárnapján az adventi koszorún meggyújtunk egy – egy gyertyát ezzel is jelezve a karácsony közeledtét. Szinte nincs ma olyan család, ahol a felkészülésben ne jelenne meg ez az adventi koszorú. S az is biztos, hogy a koszorú készítése, s majd az adventi négy hét alatt egyszer – egyszer ne kerülne szóba a karácsonyi ünnep oka, lényege túl minden formai külsőségen.

Az advent ugyanis a felkészülés ideje, felkészülés a szent ünnepre; amely Krisztus földre születésének napja. Nem első sorban a család, vagy a szeretet ünnepe; bár jó esetben legalább ilyenkor tudomást veszünk igazán családunkról s az irántuk érzett szeretetről.

Karácsony első sorban Krisztus születésnapja. Számos kérdés kapcsolódhat ehhez az ünnephez, ahogyan kapcsolódott valamikor régen is:

kinek az érkezésére készülünk? Kit várunk, ki Jézus? Mit jelent, hogy Isten földre született?

Számos olyan kérdés, amely talán már mindannyiunkban felmerült; számos olyan, amely nem csak ma vetődik fel, hanem már az óidőben is meglévő kérdés volt. Amikor Ézsaiás próféta Krisztus születése előtt 700 – 800 évvel hirdette a Megváltó születésének híret, már akkor tudták az emberek, hogy egyszer el fog érkezni Valaki, Akiről beszélnek a próféták, Akit Isten küld majd el a világ megváltására.

Ma már tudhatjuk, hogy ki ez a Valaki; hiszen számunkra nem csupán jövendőbeli reménység Krisztus, hanem már történelem is. Az említett időben viszont még nem tudhatták, hogy Kiről van szó; hiszen az Ő megszületése előtt majd 800 évvel hangzottak Ézsaiás szavai. S a csodálatos ezekben a szavakban, hogy a régi kor ellenére, a nagy időbeli távolság dacára is tudták már akkor, hogy milyen Az, Aki eljövendő.

Fiú, gyermek és – ahogy a Szentírást tovább olvasva látjuk – csodálatos Tanácsos, erős Isten, örökkévalóság Atyja és a békesség fejedelme. S mindezt tudva kimondhatjuk teljes bizonyossággal, hogy Ő a tökéletes teljesség. Tehát, Akit várunk advent idején nem egy emberi léptékkal mért hatalom, nem egy általunk kreált Úr; hanem a véghetetlen kegyelem Atyja.

Karácsonykor pedig az Ő születésének örendezhetünk mindannyian. Így lehet az ünnepünk – az Ő ragyogásával – kegyelemteljes,

áldott, LÉLEKBEN MEGÉLT ünnep! Isten igazi ajándéka pedig a számunkra az ezen a mai napon is, ha legalább az ünnep idején elengedhetjük a gondjainkat és Rá tudunk tekinteni, bele tudunk kapaszkodni abba a csodába; amely az Ő születésével érkezett el a mi világunkba!

Adja a mindenható Isten, hogy így – ebben a váradalomban és beteljesedésben legyen áldott az adventünk, s majd a karácsonyi ünneplésünk is!

Szücs-Nagy Kinga és Szücs Sándor

Ünnepi Istentiszteleteink rendje:

December 24.	16 óra	Istentisztelet a templomban, gyermekek szolgálata
December 25.	9.30 óra	Ünnepi Istentisztelet, úrvacsoraosztás a templomban
December 26.	9.30 óra	Ünnepi Istentisztelet a gyülekezeti teremben
December 31.	16 óra	Óév búcsúztató Istentisztelet a gyülekezeti teremben
Január 1.	9.30 óra	Újév köszöntő Istentisztelet a gyülekezeti teremben

Beszámoló a 2011/12-es tanévben végzett önálló védőnői szűrés tapasztalatairól!

Ebben a tanévben már karácsony előtt megtörtént a 2.,4.,6.,8. osztályosok egészségügyi szűrése, amely vérnyomásmérésből, testsúly, testmagasság, mellkőrfogat mérésből, látás, színlátás, golyvaszűrésből, és mozgásszervek vizsgálatából állt. Minden szülő, írásban kapott értesítést gyermekét érintő eredményekről és a teendőkről. Az idén a leggyakrabban tapasztalható elváltozás a látásélesség hibája, a lúdtalp, túlsúlyosság vagy a nagyfokú elhízás volt. Néhány alkalommal kóros soványságot, vagy színlátás hibáját észleltem. Ezek a védőnői szűrések tájékoztató jellegűek, ha elváltozást találok, minden esetben szükség van a háziorvos vagy szakorvos megerősítésére, vagy éppen a szülő megnyugtatására, hogy nincsen baj. Ezért kérem a szülőket, hogy vigyék el a gyermekeket a javasolt további vizsgálatra. A gyermekek életkorában vannak olyan fejlődési szakaszok, amikor gyakrabban találunk pl. lúdtalpat vagy látásélesség hibát.

Kicsit bővebben a lúdtalpról:

A hosszanti boltozat hiánya a csecsemőkorban még többé-kevésbé élettaninak tekinthető, mert a boltozat csak később az izomtónus növekedésével fokozatosan fejlődik ki. A vastag talpi, bőr alatti zsírpárna fokozza a lúdtalp látszatát. Az esetek túlnyomó többségében tehát a kórosnak tűnő helyzet magától megszűnik. A normális boltozat kifejlődésének hiányát 2 éves kor előtt nem tekintjük kórosnak. Az esetek egy részében azonban a talpi boltozat nem alakul ki és a türelmetlen szülők

is hozzájárulnak a kóros helyzet fennmaradásához. Nem várják meg, hogy a csecsemő csúszással, mászással maga fejlessze izomzatát és szellemi fejlődésének megfelelő mozgási készséggel, önként álljon és járjon. A külső segítséggel kieroszakolt állás, járás túlterhelést okoz, amely a deformitás fennmaradását eredményezi. 7-8 éves kor körül egyéb statikus deformitással együtt (hanyag tartás, gacsos térd, stb.) látjuk. A gyors növekedés és sok esetben a gyermek elhízása következtében fellépő fokozott megterheléssel az izmok fejlődése nem tart lépést. A láb teherbíró képessége gyenge lesz. A lúdtalpat is karban lehet tartani, javíthatjuk lábtornával, megfelelő cipőviselettel, és csak ha panasz van, (fájdalom lábgörcs) akkor kell más kezelést alkalmazni. A megfigyelés, a kontroll vizsgálat ezért is fontos!

Összefoglalva tehát a lúdtalp még ma is népbetegségnek számít, melynek kezelése már az újszülött kortól elkezdhető és tovább követése rendkívül fontos Kisgyermekkorban óriási jelentősége van a megelőzésnek. Elsősorban nem szabad megengednünk az erőszakos korai lábra állítást: meg kell várni, amíg a babák maguktól állnak. Nagy gondot kell fordítanunk az izomzat erősítésére. Különösen hasznos az egyenetlen talajon történő mezítláb járatás. Ugyanakkor a közhiedelemmel ellentétben a mesterséges sík felszínen (beton, járólappal) történő mezítláb járás kifejezetten káros. Tudniillik ilyenkor nincs

szükség az aktív stabilizátor szerepét betöltő izmok működésére. Lakáson belül hasznosabb a harántboltozatot támogató láb-beli viselés. Oda kell figyelni a szülőket arra, hogy ne erőszakolják a gyermekeknél a kifelé fordított lábbal való járást. Az ízületek aktív tornája és az izomzat erősítése rendkívül fontos szülői feladat. Erre a célra igen alkalmasak a mezítelen befelé forgatott lábakkal végzett álló és járó gyakorlatok. 6-7 év fölött betéttel korrigáljuk a helyzetet. Ennél fiatalabb korban a sarok belső oldala alá helyezett 5 mm-es a külső oldal felé lejtő ékkel korrigálhatjuk a sarok befelé történő billenését, amit a köznyelv "bokasüllyedésként" ismer. Rendkívül fontos szerepe van a gyermekcipők megfelelő kiválasztásának és használatának.

Az egészséges gyerekcipő ismertetőjegyei:

- a hosszan előrevezetett kéreg, amely megfelelően tartja a bokát
- a kellően rugalmas talp, amely dolgoztatja a lábizmokat
- a megemelt sarok, amely megakadályozza a sarok bedőlését
- a cipő felsőrésze és a talpbélés természetes anyagokból készül, amely biztosítja a láb szellőzését

Az iskolába kerüléskor vagy serdülőkorban olyan hirtelen nagy növekedésen fejlődésen megy át a csontváz, az izomzat (koponya és szemizmok is) hogy ez is okozhat látás gondokat. Ezek az elváltozások akár maguktól is rendeződhetnek, gyakran a szemész sem ír fel szemüveget, visszakéri a gyermeket kontrollra. Ha mégis kell a szemüveg, annak hiánya azonban

Mezőszentgyörgy Község Védőnői szolgálata

8133 Mezőszentgyörgy Kossuth 72.

Tel.: 22-439-531; 20 2136477

E-mail: msztgy.vedono@euromail.co.hu

Védőnő: Molnár Jánosné Ági

Fogadóóra:

Hétfő, csütörtök: 8.00 - 9.30

Várandós tanácsadás:

Kedd: 8.00-9.00; 14.00 - 15.00

Csecsemő kisgyermek tanácsadás:

Kedd: 9.00 - 10.00; 13.00 - 14.00

maradandó szemkárosodást is okozhat. A tanulásban is visszaveti a gyermeket, ha nem lát jól. Kérem a szülőket figyeljenek, jobban oda mennyi édességet fogyaszt, mit iszik, eszik gyermekük. Mennyi a súlya, és milyen maradandó következményei lehetnek a fiatalkorban kialakult eltéréseknek. Egy a kövér-ség következtében kialakult, nem kezelt, elhanyagolt lúdtalp is okozhat felnőtt korban gerincfájdalmakat,

Nem is szólva a kövér-ség egyéb következményeiről. Mozogjanak, sportoljanak többet a gyermekek! Kicsit nyissuk ki az éléskamrát és válogassunk, figyelmesebben állítsuk össze étrendünket. Ha további vizsgálat szükséges, kérem a szülőket a leletekkel jelentkezzenek nálam. A tanév során tovább folytatódhatnak a megszokott egészségnevelő előadások. Ha a szűrésekkel kapcsolatos témában kérdések merülnek fel vagy tanácsra, segítségre van szükségük, szívesen állok rendelkezésükre. Elérhetőség: hétfő és csütörtök 8-9 ó fogadóórán vagy telefonon (20/2136477) vagy emailben: molnarneagi@citromail.hu

**Békés karácsonyt és jó egészséget kívánok mindenkinek!
Molnár Jánosné Ági**